

STÄNDIGE SEKRETERAREN

ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.kkm@regeringskansliet.se

Stockholm, 16 september 2026
Dnr 26088

Kungl. Musikaliska Akademiens yttrande över Ett investeringsprogram för kultur (Ku2026/00479)

Kungl. Musikaliska Akademien (härefter ”Akademien”) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet Ett investeringsprogram för kultur (SOU 2026:31). Akademien, i egenskap av nationell musikinstitution med mångårig erfarenhet av strategisk samverkan med privata stiftelser och donatorer, avger härmed följande yttrande.

1. Övergripande inställning

Akademien tillstyrker utredningens huvudsakliga förslag om att inrätta ett strategiskt investeringsprogram för kultursektorn. Det föreslagna ramverket bedöms utgöra ett ändamålsenligt instrument för att stärka kultursektorns finansiella bärkraft och främja långsiktig konstnärlig utveckling.

Akademien vill särskilt betona vikten av den i betänkandet anförda **komplementaritetsprincipen**. Det är en förutsättning för reformens legitimitet att tillskottet av privata medel fungerar som ett komplement till, och inte en ersättning för, den statligt finansierade kärnverksamheten. De offentliga anslagen måste bibehållas på en stabil och förutsägbart nivå för att garantera den grundläggande infrastrukturen.

— KUNGL. MUSIKALISKA —
— AKADEMIEN —

2. Synpunkter på de specifika förslagen

2.1 Skattereduktion för gåvor till kulturverksamhet

Akademien tillstyrker förslaget om att införa skattereduktion för gåvor till godkända kulturverksamheter. För att skatteincitamentet ska uppnå avsedd effekt krävs dock att det materiella regelverket utformas med hög grad av förutsebarhet och enkelhet.

- **Definition av godkänd mottagare:** Kriterierna för att godkännas som gåvomottagare måste vara objektiva, transparenta och harmonisera med befintlig skatterättslig praxis (jfr kapitel 11 i inkomstskattelagen).
- **Flexibilitet i beloppsgränser:** Det är angeläget att regelverket inte begränsas till mindre belopp, utan att det även omfattar och uppmuntrar mer betydande donationer och fleråriga utfästelser från juridiska personer och stiftelser. **Akademien** välkomnar därför utredningens förslag om att höja det årliga taket till 1 miljon kronor för såväl fysiska som juridiska personer.

2.2 Särskilt yttrande rörande motprestationer och momsrättsliga aspekter

En central civil- och skatterättslig knäckfråga vid implementeringen av reformen är den rättsliga gränsdragningen mellan en gåva och ett kommersiellt sponsringsavtal. **Akademien** vill i detta avseende anförda följande:

- **Tydlighet i gåvobegreppet:** För att en donation ska kvalificera för skattereduktion eller statlig matchning krävs att den uppfyller det civilrättsliga gåvokravet, innebärande en förmögenhetsöverföring som sker frivilligt och i benefikt syfte (utan krav på motprestation).
- **Hantering av indirekta motprestationer:** Erfarenheten visar att det i praktiken ofta uppstår gränsdragningsproblem när en donator erhåller symboliska motprestationer (exempelvis omnämnande i programblad eller tillgång till förhandsinformation). Akademien anser att tillämpningsföreskrifterna uttryckligen måste klargöra att sedvanliga, symboliska tacksamhetsbetygelser inte ska diskvalificera transaktionen från att anses som en skatte- och matchningsgrundande gåva.
- **Mervärdesskatteeffekter (moms):** Om en motprestation bedöms ha ett marknadsvärde riskerar transaktionen att betraktas som en skattepliktig omsättning av tjänst (sponsring), vilket utlöser skyldighet att redovisa utgående mervärdesskatt (moms). Det framtida regelverket måste harmonisera med Skatteverkets gällande ställningstaganden kring mervärdesskatt och sponsring, så att det inte uppstår en osäkerhet som hämmar givarviljan eller skapar oförutsedda skatteskulder för institutionerna.

2.3 Statligt matchningssystem

Akademien tillstyrker inrättandet av ett offentligt matchningssystem. Ur ett praktiskt och finansiellt perspektiv fungerar en statlig medfinansiering som en riskreducerande faktor för privata donatorer, vilket bedöms frigöra passivt kapital.

- **Tak- och golvbestämmelser:** Vid utformningen av tillämpningsföreskrifterna bör det säkerställas att systemets finansiella ramar (såsom högsta matchningsbara belopp per institution) är flexibla nog att rymma storskaliga, nationella kulturprojekt och internationella samproduktioner.
- **Tidsmässig kongruens:** Processen för att ansöka om och erhålla matchningsmedel måste vara synkroniserad med de tidsramar som gäller för privata stiftelsers donationsbeslut.

2.4 Det strategiska investeringsprogrammets genomförande

Vad gäller den föreslagna fyraårsperioden för investeringsprogrammet vill Akademien understryka betydelsen av långsiktiga planeringsförutsättningar.

Eftersom akademien redan förfogar över en uppbyggd och fungerande administrativ struktur för fundraising och partnerrelationer, kan medlen inom ramen för programmet skyndsamt omsättas i operativ verksamhet. Detta minimerar startsträckor och reducerar de offentlighetsrättsliga transaktionskostnaderna.

2.5 Kretsen av gåvomottagare

Det är viktigt att kretsen av godkända gåvomottagare utökas till att omfatta även aktiebolag och förvaltningar i kultursektorn, så att alla former av musikinstitutioner inkluderas. Verksamheterna drivs ofta som offentligt ägda aktiebolag (t.ex. Kungl. Operan och Göteborgssymfonikerna) eller inom ramen för en regional eller kommunal förvaltning (t ex Norrbottensmusiken och Spira i Jönköping) och det vore orimligt ifall dessa ställdes helt utanför reformen.

3. Sammanfattande slutsatser och medskick

Akademien underställer regeringen följande förutsättningar inför det fortsatta lagstiftningsarbetet:

1. Att de administrativa processerna för prövning av gåvo- och matchningsberättigande utformas så att den byråkratiska bördan för både myndigheter och enskilda organisationer minimeras.
2. Att tillämpningsföreskrifterna medger stöd till såväl tidsbegränsade projekt som långsiktiga investeringar i konstnärlig kärnverksamhet (exempelvis beställningsverk och instrumentanskaffning).
3. Att regelverket ger klara och förutsägbara riktlinjer gällande gränsdragningen mellan benefika gåvor och mervärdesskattepliktig sponsring.

På uppdrag av Kungl. Musikaliska Akademiens styrelse,

Fredrik Wetterqvist
Ständig sekreterare